

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 40004962-106.99-44025

16/05/2014

Konu : Vesayet Kararlarının Nüfus Müdürlüğüne Gönderilmesi Hk. (3284)

İlgi : a) 17.04.2013 tarih ve 39334 sayılı yazımız.
b) 07.11.2012 tarih ve 122403 sayılı yazımız.

İlgi (a) talimatımızla özellikle evlenme engellerinin tespiti açısından vesayeti gerektiren hallerin MERNİS veri tabanına tescili uygun görüldüğü bildirilmiş olup, MERNİS uygulama modülünde de vesayeti gerektiren hallerin tescili mümkün hale getirilmiştir.

Ancak vesayet ve velayete yönelik işlere ilişkin kararların kesinleşmesinin zorunlu olup olmadığı konusunda uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi ile ilgili olarak konu Adalet Bakanlığına intikal ettirilmiş olup, Adalet Bakanlığının 02.05.2014 tarih 10136 sayılı yazılarında;

'Velayet altında bulunmayan küçükler dışında akıl hastalığı veya akıl zayıflığı, savurganlık, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı, kötü yaşama tarzı ve kötü yönetim, bir yıl ve daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı ceza ile mahkum her ergine vasi tayini gerekir. Ergin olmuş kişi vesayet altına alınması durumunda vasi olarak anne ya da babasından biri atanırsa kural olarak vesayet altına alınmayıp haklarında velayet hükümleri uygulanacaktır.

Akıl hastalığı ve akıl zayıflığı nedeniyle vesayet altına alınma dışındaki nedenlerle vesayet altına alınma halinde vesayet altına alınma kararları hükmün kesinleşmesi tarihinden itibaren, iyi niyetli kişiler hakkında ise kararın ilanından sonra hukuki sonuçlar doğurur.

Vasi tayinine ilişkin karara, vasi tayin edilen kimse ya da ilgililer vasinin şahsı ile ilgili itirazlarını kararın tebliğinden itibaren 10 gün içerisinde vesayet makamına yapabilir. İtiraz üzerine vesayet makamının verdiği karara karşı da denetim makamına itiraz edilebilmekte olup, denetim makamınca verilen karar kesindir. Vesayet makamının kısıtlılığa ilişkin kararlar, akıl hastalığı ve akıl zayıflığı nedeniyle kısıtlananlar hariç muhataplarınca ve her halükarda ilgisi olanlar tarafından temyiz edilebilecektir.

Vesayet işleri zorunlu kıldığı takdirde vesayet makamı vasinin atanmasından önce kısıtlanması istenen kişinin fiil ehliyetini geçici olarak kaldırabilir ve ona bir temsilci atayabilir. Temsilci atandığı uygun vasıtalarla ilan olunmalıdır.

Boşanma ve ayrılık davasında hakim, davanın devamı sürecince tarafların müşterek çocukları ile ilgili bakım ve korunmasına ilişkin geçici önlemleri nihai karardan önce tedbiren alabilmektedir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun "Aile Kütüklerinde Bulunması Gereken Kişisel Bilgiler" kenar başlıklı 7'inci maddesinde, her mahalle veya köy için ayrı tutulan aile kütüklerinde bulunması gereken bilgilerin yazılı olduğu, anılan madde de evlenme, boşanma, soy bağının kurulması veya reddi, ölüm, vatandaşlığın kazanılması veya kaybedilmesi gibi kişisel durumda meydana gelen değişiklik veya yetkili makamlarca yapılan düzeltmelere ilişkin bilgilerin de yer aldığı anlaşılmıştır. Yine 5490 sayılı nüfus Hizmetleri

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine giderek (9PmQ1p-6vjKir-zpXxqg-RNVqjx-6SibEmLc) kodunu yazınız.

Kanununun 55'inci maddesinde de; nüfus olaylarının bildirimini öngörölmüş olup, anılan kanunda nüfus olayları; doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlat edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soy bağının düzeltilmesi, gaiplik olarak belirtilmiştir.

Her ne kadar vesayete ilişkin mahkeme kararları, Nüfus Hizmetleri Kanununun 55'inci maddesi uyarınca mahkeme yazı işleri müdürleri tarafından kararın kesinleşmesinden itibaren 10 gün içerisinde bildirim gereken kararlardan biri olmasada kısıtlılık kararlarına bağlanan hukuki sonuçlarının takibi ile telafisi imkansız hukuksal hata veya hukuken sakat işlemlere yol açılmaması hususunda anılan kararların nüfus siciline şerh edilmesinin faydalı olacaktır.

Bu itibarla;

Vesayet makamı tarafından alınan kısıtlama ve vasi atama kararları, tabi olduğu kanun yolu itibariyle farklı olup, akıl hastalığı ve akıl zayıflığı nedenlerine dayananlar hariç olmak üzere verilen kısıtlılık kararlarına karşı temyiz, vasi atama kararlarına karşı ise itiraz kanun yoluna başvurulabileceği, vesayet makamı tarafından alınan kısıtlılık, vasi atama ve ergin çocuklar için alınan velayet kararları ile boşanma ve ayrılık davalarında verilen müşterek çocuğun velayetine ilişkin kararların kesinleşmesi' gerektiği bildirilmiştir.

Bu açıklamalar ışığı altında; Vesayet makamı tarafından alınan geçici kısıtlama kararları ile boşanma davasında verilen tedbiren velayete ilişkin kararlarda kesinleşme aranmayacaktır.

Vesayet makamı tarafından alınan kısıtlılık, vasi atama ve ergin çocuklar için alınan velayet kararları ile boşanma ve ayrılık davalarında verilen müşterek çocuğun velayetine ilişkin kararlarında kesinleşmesi gerekmektedir.

Ayrıca yabancılık unsuru içeren hukuki ihtilaflarda Ülkemizin de taraf bulunduğu Küçüklerin Korunması Konusunda Makamların Yetkisine ve Uygulanacak Kanuna Dair La Haye Sözleşmesi ve Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesi uyarınca La Haye Sözleşmesince belirlenmiş idari makamlar tarafından alınan tedbir ve kararlar ile yabancı mahkeme kararları tanıma veya tenfiz yapılmadan işleme alınmayacaktır.

Mahkeme kararları sadece MERNİS veri tabanına tescil edilecek, kağıt ortamında tutulan aile kütüklerine tescil edilmeyecektir.' İlgili (a), (b) talimatlarımız yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğinin yapılmasını rica ederim.

İlhan ÜNSAL
Bakan a.
Genel Müdür V.

DAĞITIM :

Gereği:
81 İl Valiliğine

Bilgi:
Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığına

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (9PmQ1p-6vjKir-zpXxqg-RNVqjx-6SibEmLc) kodunu yazınız.